

Uppdragsöverenskommelse 2020

Litteraturhuset Trampolin

Sandvikens kommun, kultur- och fritidsnämnden och Region Gävleborg, kultur- och kompetensnämnden har träffat följande uppdragsöverenskommelse om tidsbegränsat regionalt uppdrag för år 2020.

Uppdragsöverenskommelsen klargör hur kultur- och fritidsförvaltningen inom verksamheten Litteraturhuset Trampolin förhåller sig till prioriteringarna i regional kulturplan Gävleborg 2019-2021, *När konstens och kulturens egenvärde möter samhällsutveckling*.

Regionala kulturpolitiska inriktningar och prioriteringar

I sin årsplan 2019-2021 identifierar Region Gävleborgs kultur- och kompetensnämnd följande inriktningar och prioriteringar kopplade till konst- och kulturområdet:

- Hela Gävleborg ska leva och utvecklas
- En politik för fler jobb och högre utbildningsnivå
- Lokal närvaro - regional utveckling

med fokus på en jämlik tillgång till konst och kultur.

Konst och kultur, där kulturarv ingår, bidrar till att människor kan se världen med nya ögon, byta perspektiv och tänka på andra sätt. Konst och kultur präglas av sin tids föreställningar, motsättningar och villkor. Men den återspeglar inte bara samhället. Genom konst och andra kulturyttringar utgör kulturen också en förändrande kraft som bidrar till människors medvetande om sig själva och om samhället. Därför är det så viktigt att konsten får verka fritt. Att den varken underkastas censur, ideologier eller kommersialism. I tider där makthavare i flera länder begränsar kulturaktörers oberoende och yttrandefrihet finns det också särskilda skäl att värna och lyfta den fria konsten. Det öppna samhället och det fria ordet värnas genom att en mångfald av synsätt, åsikter och perspektiv kommer till uttryck genom bland annat ett levande och mångfacetterat konst- och kulturliv. Mötesplatserna är centrala i detta sammanhang, inte minst när det gäller främjande av kvalitet och förnyelse.

För att konsten ska få möjlighet att spela en större roll i såväl samhället som i våra liv måste kulturpolitiken vara aktiv och skapa förutsättningar för

konst och kultur som både underhåller och roar men också provocerar, retar och upprör. Region Gävleborg vill främja skapande och kreativitet av såväl barn och unga som professionella kulturskapare och ideella aktörer. Civilsamhället och allt det ideella och idéburna arbete som bedrivs inom föreningslivet och studieförbunden ger en förutsättning och en grundstruktur för invånarnas tillgång till ett rikt kulturliv. Region Gävleborg anser att det är det allmännas ansvar att alla ska ha tillgång till högklassig och professionellt framställd konst och kultur samt möjlighet att själva utöva olika former av konst och kultur. Detta gäller särskilt i ett samhälle som värnar alla människors lika möjligheter till ett gott liv och där våra livsval inte ska inskränkas av vår ekonomi, vårt kön, vår etnicitet eller andra former av diskriminering. Respektfullt bemötande, likabehandling - med interkulturell dialog som exempel - måste präglade den regionala kulturverksamheten.

Att ta del av och att utöva konst och kultur har en dokumenterad effekt på hälsa och välbefinnande. När människor möts och delar upplevelser ökar den sociala sammanhållningen och tilliten till varandra och därmed stärks den sociala hållbarheten. Barn i hushåll med sämre ekonomi deltar i lägre utsträckning än andra i organiserade fritidsaktiviteter. Det är också vanligare att barn i familjer med sämre ekonomi uppger att de skulle vilja delta i någon kultur-, idrotts- eller föreningsaktivitet men att de inte har möjlighet. Därför är barn och ovana deltagare prioriterade målgrupper. Konst och kultur ska finnas i hela länet, fysiskt men också genom ökad digitalisering.

Den regionala konst- och kulturpolitiken är en del av den regionala utvecklingspolitiken och har naturliga kopplingar till andra politikområden. Den främjar en hållbar attraktivitet av vårt län. Därför stöttar Region Gävleborg mångfacetterade insatser kopplade till utbildning och forskning, miljöperspektiv, kulturella och kreativa näringar samt interregionalt, nationellt och internationellt perspektiv.

Kulturaktör inom litteratur i den regionala kulturplanen 2019-2021

Gävleborgs kulturaktör med varaktigt regionalt uppdrag inom litteratur är följande:

- Kultur Gävleborgs verksamhetsutveckling inom litteratur

I regional kulturplan Gävleborg 2019-2021 identifierar Region Gävleborg ett behov av att ge ett tidsbegränsat uppdrag inom litteraturområdet med fokus på barn och unga.

Aktuell aktör för uppdraget är Litteraturhuset Trampolin. Följande uppdragsöverenskommelse tydliggör detta tillfälligt regionalt uppdrag för år 2020.

Om Litteraturhuset Trampolin

Från hösten 2010 och knappt tre år framåt bedrevs ett projekt med syfte att etablera ett litteraturhus i Sandvikens kommun. Huvudfinansiärer var Statens kulturråd, dåvarande Länsbibliotek Gävleborg Uppsala (nuvarande Kultur Gävleborg), Sigrid Göranssons stiftelse och Sandvikens kommun.

Från och med den 1 juli 2013 är Litteraturhuset Trampolin en permanent del av kultur- och fritidsförvaltningen i Sandviken och ingår i enheten Bibliotek.

Det centrala syftet för verksamheten är att verka för barns och ungas läs- och språkutveckling genom olika estetiska uttrycksformer som film, bild, musik, drama och litteratur, med fokus på berättande. Verksamheten har ett utforskande arbetssätt och undersöker hur nya metoder för läs- och språkstimulans kan tas fram och användas.

Verksamheten står på tre ben; lär- och upplevelsemiljön, kunskapscentret och forskningsresursen.

Lär- och upplevelsemiljön, lokalerna i Sandvikens Kulturcentrum, har tagits fram i samarbete med en barnkulturarkitekt och grupper av barn och ungdomar i Sandviken.

Trampolin har sedan starten genomfört två treåriga projekt i samarbete med Region Gävleborg, "Litteraturhuset för barn och unga i Sandviken" och "Trampolinmodellen- formulera, förtydliga och sprida".

2018 utkom boken *Trampolinmodellen – ett lekfullt sätt att stärka barns och ungas läs- och språkutveckling*.

Tidsbegränsat regionalt uppdrag 2020-2021 inom litteraturområdet med fokus på barn och unga

Utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden innebär Litteraturhuset Trampolins tidsbegränsade regionala uppdrag inom litteraturområdet med fokus på barn och unga under 2020 att:

- initiera fortbildning för, och samverka mellan de aktörer som arbetar med läsfrämjande för barn och unga i länet (med utgångspunkt från tidigare arbete i bl.a. *Trampolinmodellen*)
- arrangera seminariet *Berätta för barn och unga 2020* med särskilt fokus på digitalt berättande och bilderboksberättande
- erbjuda länets kommuner inspirationsdagar och digital bokcirkel
- genomföra uppsökande verksamhet, exempelvis inspirationsträffar och andra aktiviteter och marknadsföra Litteraturhuset Trampolins regionala verksamhet.
- omvärldsbevaka och sprida kunskaper om metodutveckling inom barns och ungas läs- och språkutveckling med fokus på berättande och om läsfrämjande verksamhet för barn och unga
- driva och vidareutveckla *Litteraturhusbloggen* och övriga informationskanaler
- planera produktion och spridning av metodfilmer
- samverka med Kultur Gävleborg kring kunskapsspridning, exempelvis gästlägg på *Litteraturhusbloggen*
- följa upp och utvärdera egna läs- och språkutvecklande och läsfrämjande satsningar för barn och unga samt sprida kunskaper om forskning inom området
- följa upp och utvärdera verksamheten för barn från 3 till 5 år (*Fantasifabriken*) med koppling till forskning och presentera resultatet

- utveckla och sprida kunskap om metoder för digitalt läs- och skrivfrämjande för barn och unga.
- inkludera digitala verktyg i utbildningar och arrangemang
- delta i det regionala utvecklingsarbetet kring verksamhetsområdet litteratur som konstform med fokus på barns och ungas skrivande
- sprida koncept och metoder för skivrarworkshoppar riktade till barn och unga
- sprida och vidareutveckla metoder kring berättande för barn och unga i ord och bild med fokus på bilderböcker
- inkludera metoder och arbetssätt kring berättande för barn och unga i ord och bild med fokus på bilderböcker på inspirationsdagar och liknande arrangemang
- undersöka möjligheten att utveckla redan existerande metoder (t.ex. *Silent books* och *Se en bok!*)
- arbeta fram ett utbud inom det läs- och litteraturfrämjande området till den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga (www.kultimera.se) och till regionala utbudsdagar tillsammans med Kultur Gävleborgs verksamhetsutvecklare inom litteratur och regional biblioteks- och läsfrämjande verksamhet. Litteraturhuset Trampolin bidrar till arbetet med regional kulturgaranti genom att:
  - aktivt delta i utvecklingsarbetet genom att utse en representant till arbetsgruppen
  - hålla utbud, information och kontaktuppgifter uppdaterade på den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga som tagits fram av Region Gävleborg (www.kultimera.se)
  - tillsammans med de andra kulturaktörerna med regionalt uppdrag medverka i en gemensam, breddad utbudspresentation.

Dessutom medverkar Litteraturhuset Trampolin vid möten i den regionala samverkansgruppen för barnkultur.

- ha löpande dialog med Kultur Gävleborgs verksamhetsutvecklare inom litteratur och regional biblioteks- och läsfrämjande verksamhet
- ha avstämning med Kultur Gävleborg en gång per termin, därefter vid behov.

Uppföljning

Litteraturhuset Trampolin ska skicka sin årliga uppdragsredovisning 2020 med statistik till Region Gävleborg senast 1 mars 2021. Antal aktiviteter som genomförts med respektive antal deltagare ska uppges kommunvis.

Av den årliga uppdragsredovisningen ska framgå vilka aktiviteter som genomförts och hur målen uppnåtts.

Litteraturhuset Trampolins underlag till uppdragsöverenskommelse 2021 lämnas senast 15 september 2020. Underlaget ska innehålla en halvårsavstämning av verksamheten samt förslag till uppdateringar och förändringar inför uppdragsöverenskommelsen 2021.

Finansiering

Beslut om bidrag för 2020 tas av Kultur- och kompetensnämnden, beslutet bifogas uppdragsöverenskommelsen.

Bidraget utbetalas med 1/12-del per månad.

Bidraget förutsätter att Litteraturhuset Trampolin har en sund ekonomi och en budget i balans för 2020.

Återbetalningskrav

Litteraturhuset Trampolin blir återbetalningsskyldig om bidraget inte används i enlighet med denna uppdragsöverenskommelse. Om Litteraturhuset Trampolin blir återbetalningsskyldig beslutar Region Gävleborg, efter samråd med Litteraturhuset Trampolin, att kräva tillbaka delar av eller hela bidraget.

Denna uppdragsöverenskommelse har upprättats i två exemplar varav parterna erhållit varsitt exemplar.

Gävle 2019- 11. 26
För Region Gävleborg
Kultur- och kompetensnämnden

Sandviken 2019- 11-08
För Litteraturhuset Trampolin
Kultur- och fritidsnämnden

Magnus Svensson
Ordförande

Lars Andersson
Ordförande